

Rizika Internetu

Jiří Průša

CZ.NIC, z. s. p. o.

jiri.prusa@nic.cz

cz.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Vzdělávací seminář pro koordinátory prevence kriminality

Spolufinancováno Nástrojem Evropské
unie pro propojení Evropy

Představení sdružení CZ.NIC

- **100 % nekomerční subjekt** (nezisková organizace; z. s. p. o.) založený 1998 předními ISP → **otevřený subjekt** – 114 členů
- **Počet zaměstnanců: 127 (114,6)** – Praha, České Budějovice, Brno, Plzeň
- **Hlavní úkol:** správa domény .cz
- **Dlouhodobý cíl:** zvyšování kultivovanosti českého Internetu
- **Další aktivity**

**BEZPEČNĚ
NA NETU**

cz.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Falešné inzeráty

■ Inzeráty na pronájem bytu

Především ve velkých městech nedostatek volných bytů nahrává podvodníkům, kteří získávají od zájemců snadno zálohu. Díky platformám jako AirBnB nemusí být problém ani umožnění prohlídky bytu.

■ Prodej auta

Nabídka podezřele levného auta s uvěřitelnou historkou. Auto je však v zahraničí (VB, Řecko) a je třeba zaslat zálohu na dopravu lodí.

■ Falešní zájemci

Zájemce o dražší věc (např. elektroniku) Vás kontaktuje na aukčním serveru. Nabízí vyšší částku, žádá však stažení inzerátu. Peníze zasílá přes „WesternUnion“ a následně naléhá na okamžité zaslání.

Falešné inzeráty

■ Inzeráty na pronájem bytu

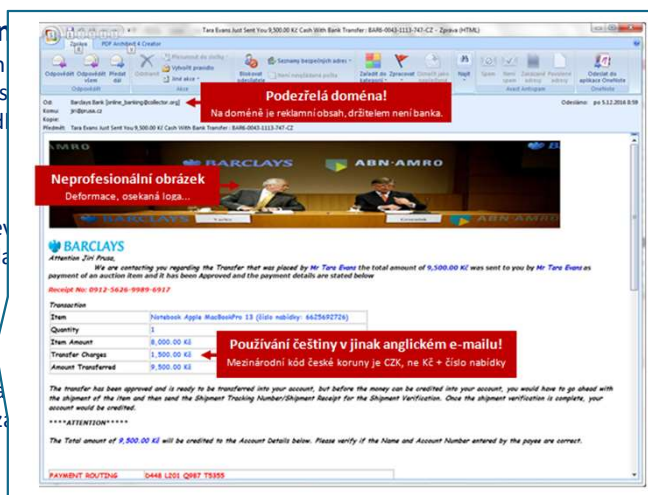
Především ve velkých městech nedostatek volných bytů nahrává podvodníkům, kteří získávají od zájemců snadno zálohu. Díky platformám jako AirBnB nemusí být problém ani umožnění prohlídky bytu.

■ Prodej auta

Nabídka podezřele levného auta s uvěřitelnou historkou. Auto je však v zahraničí (VB, Řecko) a je třeba zaslat zálohu na dopravu lodí.

■ Falešní zájemci

Zájemce o dražší věc (např. elektroniku) Vás kontaktuje na aukčním serveru. Nabízí vyšší částku, žádá však stažení inzerátu. Peníze zasílá přes „WesternUnion“ a následně naléhá na okamžité zaslání.

CEO fraud

■ Zneužití registru smluv

Na základě smlouvy publikované v registru smluv je zástupce organizace před blížícím se datem platby informován o změně účtu.

■ Nabídka předražených domén

Nabídka alternativních domén (.eu, .com, .info) za extrémně vysoké částky (cca. 2 000 – 4 000 Kč) s vyvíjením tlaku, že na doménu již čekají další zájemci.

Doporučení – mít domény registrovány na obecný e-mail, nikoliv konkrétního člověka!

SŽDC přišel **dopis o změně bankovního účtu** pro platbu faktur napsaný výbornou češtinou a obsahující veškeré náležitosti včetně správných podpisů, hlavičky i čísel faktur oficiálního dodavatele. Po povrchní kontrole SŽDC následně odeslala na falešný účet desítky milionů korun, které obratem odešly do zahraničí. Pro zajímavost: finální a údajně „standardní“ ověření spočívalo v telefonickém dotazu pracovníce účtárny na kontakt uvedený v zasláném dopise. Ten samozřejmě byl, jak jinak, rovněž falešný...

(Hospodářské noviny, 1. 4. 2015)

Hesla

Jak se jmenuje? Kde bydlí? Kdy se narodil?

Jak se jmenuje jeho/její pes, kočka, oblíbený film?

Musí být v hesla čísla? Většinou jsou na konci.

Musí být v hesla velká písmena? Většinou jsou na začátku.

Nezabírá? Zkusíme „slovníkový útok“

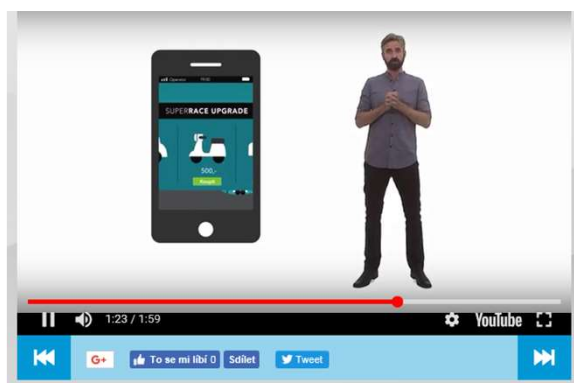
Čím delší heslo tím lepší. A nemusí být složité!

(1NaSkoleniNamRikalizeDlouhaHeslaJsouNejlepsi)

Bezpečnost mobilních telefonů

cz.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Skryté nástrahy mobilních aplikací

<https://www.jaknaintern.cz/page/3032/skryte-nastrahy-mobilnich-aplikaci/>

cz.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Rizika

- Ztráta telefonu
- Sledování uživatelů (geolokace)
- Instalování aplikací
- WiFi sítě / Bluetooth
- Zveřejňování fotografií a videí
- QR kódy
- Vysoké účty za mobil
- Kyberšikana
- Závislost (netholismus)
- Zdravotní rizika

Ztráta & zabezpečení

- Nový telefon dnes stojí jako (skromný) počítač. Mnohem cennější jsou ale data v něm (telefonní čísla, fotky...)

Nejn nutnější (bezpečnostní) základ

- Na nové SIM kartě si hned **změňte PIN**
- Ochrana telefonu **jen PINem nestačí!**
- Nastavte si **automatické zamknutí** displeje.
- Nainstalujte si **antivirový program** a pravidelně ho aktualizujte. Ty dobré umí pomoci i s nalezením telefonu!
- Žena, kartáček a **mobil se nepůjčují!**
 - Pravidelně zálohuj data!
 - Poznamenej si IMEI

Neznáte IMEI? Zkuste vytkat: *#06#

Ztráta & zabezpečení

malware

ransomware

addware

spyware

- Nainstalujte si **antivirový program** a pravidelně ho aktualizujte. Ty dobré umí pomoci i s nalezením telefonu!
- Žena, kartáček a **mobil se nepůjčují!**
 - Pravidelně zálohuj data!
 - Poznamenej si IMEI

Neznáte IMEI? Zkuste vyťukat: *#06#

Ztráta & zabezpečení

- Nový telefon dnes stojí jako (skromný) počítač. Mnohem cennější jsou ale data v něm (telefonní čísla, fotky...)

Nejnutnější (bezpečnostní) základ

- Na nové SIM kartě si hned **změňte PIN**
- Ochrana telefonu **jen PINem nestačí!**
- Nastavte si **automatické zamknutí** displeje.
- Nainstalujte si **antivirový program** a pravidelně ho aktualizujte. Ty dobré umí pomoci i s nalezením telefonu!
- Žena, kartáček a **mobil se nepůjčují!**
 - Pravidelně zálohuj data!
 - Poznamenej si IMEI

Neznáte IMEI? Zkuste vyťukat: *#06#

Ztráta & zabezpečení

- Nový telefon dnes stojí jako (skromný) počítač. Mnohem

Placené

ESET Mobile
Security & Antivirus

Kaspersky
Mobile Antivirus

Symantec Norton
Security and Antivirus

Nastav si... zamknutí displeje.

- Nainstalujte si antivirový program a pravidelně ho aktualizujte. Ty dobré umí

Bezplatné

G Data Internet
Security Light

SOPHOS

Sophos
Mobile Security

AVG
Antivirius 2018 Free

Základní možnosti zabezpečení

Ochrana SIM karty

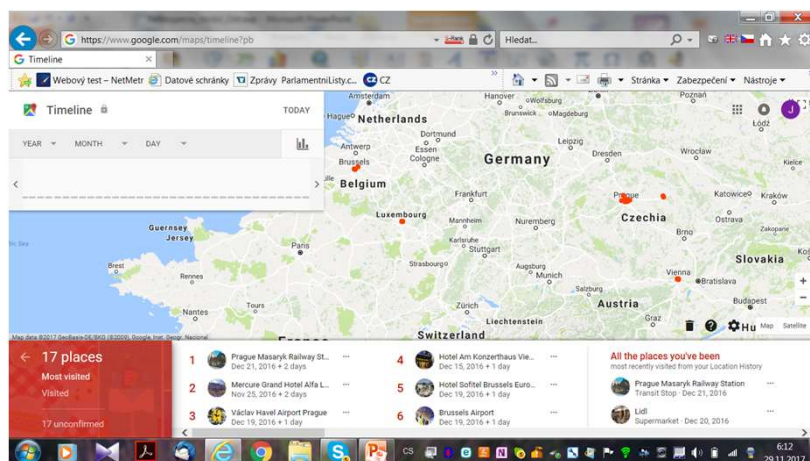
- PIN** : je vyžadován pouze při zapnutí, často jednoduchý

Ochrana obsahu telefonu

- Heslo/PIN** – pozor na jednoduchá hesla
- Gesto** – pozor na vykreslovací čáru a čistotu telefonu.
- Otisk prstu** – „univerzální otisky“, snímky z Internetu.
- Snímek obličeje** (FaceID) – statické snímky, 3D tiskárny.

Co dokáže geolokace?

Pokud používáte **Google**, sleduje Vaši polohu a zanáší ji do mapy. Nevěříte? Zkuste to na <https://maps.google.com/locationhistory>

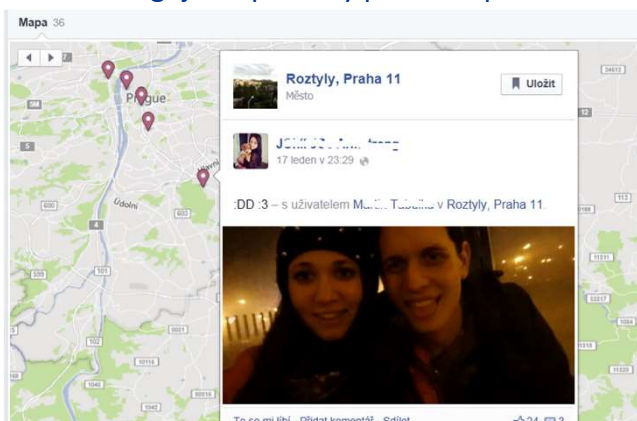

cz.nic | SPRÁVCE DOMÉNY CZ

17

Co dokáže geolokace?

Víte, že k Vaším příspěvkům (např. statusu) Facebook v mobilní aplikaci **automaticky přidává Vaši polohu** (tzv. geo-tagging)? Podobně fungují i např. fotky pořízené přes iPhone.

cz.nic | SPRÁVCE DOMÉNY CZ

18

Geolokace: pár tipů

- Vypněte si (nebo alespoň omezte) geolokaci přímo v mobilu!
- **Zakažte Facebooku automatické přidávání** polohy do příspěvků!
- Zkuste **anonymizační nástroj** (např. Do Not Track Me <http://www.abine.com/index.html>)
- **A – přemýšlejte, co sdílíte!**

Instalace aplikací

- Instalace nových aplikací představuje **jednu z nejzranitelnějších činností** pro Váš mobil!

Na co si dát pozor

- Aplikaci instalujte **jen z oficiálních tržišť** (*Google Play, AppStore*). Nikdy neinstalujte aplikaci z neznámých zdrojů.
- Pozor na to, k jakým **údajům** dovolíte aplikaci **přístup** (i aktualizace).
- **Data jsou také peníze!**

Opravdu „Svítlna“
potřebuje všechny
tyto údaje?

Instalace aplikací

- Instalace nových aplikací představuje **jednu z nejzranitelnějších činností** pro Váš mobil!

Na co si dát pozor

- Aplikaci instalujte **jen z oficiálních tržišť** (*Google Play, AppStore*). Nikdy neinstalujte aplikaci z neznámých zdrojů.
- Pozor na to, k jakým **údajům dovolíte** aplikaci **přístup** (i aktualizace).
- **Data jsou také peníze!**

Rady pro instalaci aplikací

- 1. Nespoléhejte na top listy**
Vysoký počet stažení ani recenzí bohužel negarantuje bezpečnost.
- 2. Zvažte komentáře ostatních uživatelů**
Snažte se soustředit rovněž na ty s 1*.
- 3. Pozorně si přečtěte uživatelské podmínky**
Přečtěte si, jaké informace může aplikace sbírat a komu je může poskytovat.
- 4. Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

Rady pro instalaci aplikací

Facebook – uživatelské podmínky (výťah)

Data, která máme (například informace o vašich připojeních, vybraných volbách a nastaveních nebo o tom, co sdílíte a děláte s našimi produkty **i mimo ně**), používáme k přizpůsobení vašeho prostředí.

Vaše osobní údaje neprodáváme. **Povolujeme inzerentům** sdělovat nám věci, jako je jejich obchodní cíl a typ okruhu uživatelů, kterým chtějí reklamy zobrazovat (například lidé ve věku od 18 do 35 let se zájmem o cyklistiku). My pak jejich reklamu zobrazíme lidem, které by mohla zajímat. Dále inzerentům poskytneme reporty o úspěšnosti jejich reklam, z nichž zjistí, jak lidé na jejich obsah na Facebooku i mimo něj reagují. Inzerentům poskytujeme například **obecné demografické údaje** a údaje týkající se zájmů (například že reklamu viděla žena ve věku od 25 do 34 let, která žije v Madridu a zajímá se o softwarové inženýrství).

Když v našich produktech nebo v souvislosti s nimi sdílíte, zveřejňujete nebo nahráváte obsah, na který se vztahují práva k duševnímu vlastnictví, **udělujete nám nevýhradní, převoditelnou, dále licencovatelnou, bezplatnou a celosvětovou licenci** k hostování, používání, distribuci, úpravě, spouštění, kopírování, veřejnému předvádění nebo vystavování, překladu a vytváření odvozených děl k vašemu obsahu (podle vašeho nastavení soukromí a aplikace). To například znamená, že když budete sdílet fotku na Facebooku, dáváte nám oprávnění ukládat, kopírovat a sdílet ji s jinými osobami (opět podle vašeho nastavení), **jako jsou poskytovatelé služeb podporující naši službu** nebo jiné vámi používané Facebook produkty. Tato licence pozbývá platnosti okamžikem odstranění vašeho obsahu z našich systémů.

Rady pro instalaci aplikací

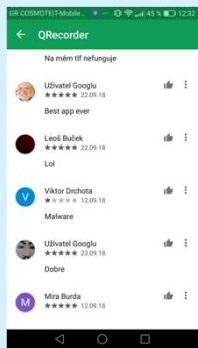
- 1. Nespoléhejte na top listy**
Vysoký počet stažení ani recenzí bohužel negarantuje bezpečnost.

2. Zvažte komentáře ostatních uživatelů

- 4. Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

Rady pro instalaci aplikací

Q-Recorder

- V Google Play existovalo několik aplikací QRecorder. Jen jedna byla škodlivá.
- Původně se jednalo o běžnou aplikaci, malware se dostal **při aktualizaci** cca. 12. září 2018.
- Aplikace byla stažena 25. září 2018.

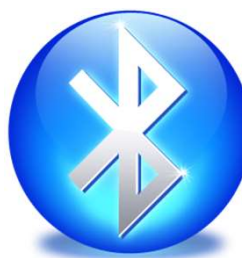
- 4. Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

Nebezpečí WiFi/Bluetooth

- Připojení přes WiFi **šetří** tvůj **datový limit** (FUP). Často je také mnohem **rychlejší**, než síť operátora.

Ale pozor na

- **Veřejné WiFi** – ty jde snadno odposlouchávat.
- **Automatické připojování** k WiFi – šetří baterku a brání připojení k „fake“ sítím.
- Komu povolíš přístup přes **Bluetooth**. Určitě jej **nemít neustále zapnutý**.

Mobil jako fotoaparát

- Kvalitou fotoaparátů se dnešní mobily čím dál tím více vyrovnávají profesionálním přístrojům.
- Mobilní telefony pomohly k **rozšíření** fenoménu **selfie**.

Fotografie, kterou pořídil Dan Chung mobilem iPhone 4S na OH v Londýně.

Ale pozor, mohou být i nebezpečné

- I na zveřejňování **fotek/videí** se vztahují zákony (a školní pravidla).
- Hra „**NekNomination**“ – pár lajků za zmařený život přeci nestojí.
- Nevěř **Snapchatu** a raději ani **cloudu**.

QR kódy

- QR kódy umožňují rychle „přepsat“ vizitku nebo webovou adresu. Mohou ale obsahovat i další informace.

Ale pozor

- **Nepublikujte** na Internetu žádné QR kódy, o kterých **nevíte, co obsahují**.
- QR kód je jako šifra a **nikdy nevíte, na jakou stránku Vás zavede**. Může být nakažena např. virem!

Vysoké účty : FUP (Fair User Policy)

- **Omezení** spotřebovaných dat, většinou při paušálech. Problém zejména u levnějších tarifů, kdy po vyčerpání je data nutná **dokupovat**.

Kolik dat spotřebuje?

- Načtení titulní stránky iDnes.cz?
- Jedna minuta videa
 - 720 p
 - 1080 p
 - 4k

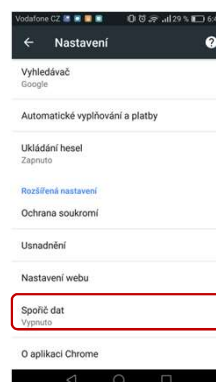

Vysoké účty : FUP (Fair User Policy)

- **Omezení** spotřebovaných dat, většinou při paušálech. Problém zejména u levnějších tarifů, kdy po vyčerpání je data nutná **dokupovat**.

Kolik dat spotřebuje?

- Načtení titulní stránky iDnes.cz? 1,8 MB
- Jedna minuta videa
 - 720 p 15 MB
 - 1080 p 20 MB
 - 4k >100 MB

Vysoké účty a skryté poplatky

Prozváněči

- Pozor na zpětné volání za zmeškané hovory ze zahraničních čísel (wangiri).

Roaming

- Zatímco v zemích EU platíte za volání stejně, jako v ČR, v ostatních zemích platíte i za příchozí hovory.

Roaming

Použití mobilního telefonu
v síti zahraničního operátora

Freemium aplikace

- Zatímco vlastní aplikace je zdarma, v průběhu jejího používání platíte za různé „vychytávky“ jako lepší auto, zbraň....

Zdravotní rizika

Problémy při usínání

Mobilní telefony vyzařují tzv. **modré světlo**, které potlačuje tvorbu hormonu **melatoninu**. Odborníci doporučují mobilní telefon nepoužívat 2 hodiny před spaním.

Ztráta soustředění a paměti

Mobilní telefony nás často ovlivňují i svoji **přítomností**. Např. u žáků **méně vyřešených** matematických **úloh** při položeném mobilu na stole, schopnost zapamatovat si **slovíčka** při používání v Google Translate či cestu při použití **navigace**.

Dotazy?

Kontakt

Otázky?

Děkuji za pozornost!